

INVENTARISATIE van enige BROEDVOGELS in de A.W.DUINEN
in 1970

Boomkruiper

In 1969 is deze soort voor het eerst min of meer serieus geïnventariseerd, het aantal (16 à 18 paar) overtrof toen onze verwachtingen. We waren er echter van overtuigd dat door de uitgestrektheid van het terrein en door onvoldoende medewerkers het juiste aantal nog niet werd benaderd. Naar schatting zou dit juiste aantal rond de 25 paar bedragen. Aangezien de soort vrij trouw is aan zijn territorium besloten we om dit jaar nogmaals de zingende ♂♂ te noteren. Wij kwamen nu op 20 paar. In 1969 telden we echter nog 6 territoria die dit jaar niet of onvoldoende bezocht werden. De schatting van 25 paar vorig jaar was daarom dicht bij het juiste aantal. Natuurlijke schommelingen voorbehouden schatten we het aantal broedparen van de boomkruiper jaarlijks tussen de 25 en 30 paar.

de Wielewaal

werd evenals verleden jaar landelijk geteld, reden voor ons om ook dit jaar weer alle zingende ♂ te noteren. In tegenstelling met de nogal alarmerende berichten over sterke achteruitgang in vele andere gebieden constateerden wij in de AW duinen een kleine vooruitgang in vergelijking met 1969 (10 paar). In een aantal oude territoria die in 1969 niet bezet waren, hoorden we dit jaar weer de bekende du-didilio-roep. De meeste territoria lagen weer als vanpuds tussen de Oranjekom en het Panneland. In totaal telden we in 1970 12 paar Wielewalen.

de Staartmees

werd ook vorig jaar geteld. Aan het eind van het jaar bleek dat grote delen van het terrein niet of onvoldoende onderzocht waren. Toch stelden we nog 26 broedparen vast, wat in vergelijking met 1962 (20 paar) een vooruitgang was. In 1970 telden we 44 broedparen en ook dit aantal is niet volledig. Naar schatting zal het juiste aantal broedparen tussen de 50 en 60 liggen.

De Grote Lijster

is een lastige soort om te tellen. Alleen zeer vroeg in het voorjaar zingt deze lijster uitbundig en dan vaak alleen in de eerste ochtenduren. Er zit echter ongetwijfeld een steigende lijn in het aantal broedparen. In 1969 telden we minstens 21 paar, er waren echter terreingedeelten die niet of nauwelijks door ons onderzocht werden. Dit jaar telden we 30 paar doch ook

dit jaar werd niet het hele terrein voldoende onderzocht. Naar schatting broeden er rond de 40 paar Grote Lijsters.

Eveneens een lastige soort is de Braamsluiper die tevens landelijk geteld werd. De laatste jaren konstateerden wij een flinke vooruitgang van het aantal broedparen. Evenals verleden jaar kon ook dit jaar niet het hele terrein voldoende onderzocht worden, waardoor we ook nu niet het eksakte aantal broedvogels durven noemen. Alleen de vogels die na mei nog in een geschikt biotoop aanwezig waren werden als broedvogel aangemerkt. Er waren echter vele territoria waar tot in mei een zingende ♂ werd aangetroffen doch waar wij niet meer geweest zijn om te controleren of dit ook na mei nog het geval was. In 1969 stelden wij minstens 14 paar vast. In 1970 is dit aantal uitgegroeid tot zeker 23 paar, maar waarschijnlijk wel 35 paar.

Aangezien ook het Paapje

landelijk geteld werd, hebben wij deze soort ook eens nader onder de loep genomen. Het bij ons bestaande vermoeden dat het Paapje de laatste jaren achteruit was gegaan werd bevestigd. Hier is ook wel een verklaring voor te vinden; het Paapje bewoonde voornamelijk de vrij droge duinvlaktes met een niet al te ruige begroeiing. De laatste jaren is door de geleidelijk hoger wordende waterstand de begroeiing toegenomen, vooral in de echte paapje's biotopen. Dit waren vooral het Middenveld en het groot Zwarteveld, in mindere mate het Zegveld en het Palmveld. In 1962 stelden we tijdens een globale inventarisatie 55 broedparen van het Paapje vast. Dit is beslist aan de lage kant geweest en zal in werkelijkheid wel tussen de 60 en 70 paar hebben gelegen. In 1970 telden we 31 broedparen zeker en nog 10 broedparen waarschijnlijk. Ook dit jaar was het onmogelijk om het hele terrein voldoende te bezoeken om het juiste aantal broedparen vast te stellen. Een schatting van 40-50 broedparen benadert het juiste aantal waarschijnlijk het meest.

In vele terreinen schijnt de Nachtegaal

achteruit te gaan. Hoewel er jaarlijks grote schommelingen in het aantal broedvogels voorkomen hadden wij het vermoeden dat de soort in de AW duinen eerder voor- dan achteruit ging. Om dit te controleren hebben we de Nachtegaal zo goed mogelijk geïnventariseerd. De Nachtegaal bewoont voornamelijk de oostelijke helft van het duin. Alleen in het Zuid-Hollandse gedeelte broeden een aantal tot f 1 km. van de Noordzee af. De Nachtegaal prefereert voornamelijk de oudere loofbos gedeelten met een dichte struiklaag en kruidenbegroeiing, vooral brandnetel, doch dit is geen voorwaarde. De soort

kont echter ook voor in kleine afgelegen duinbosjes die voornamelijk bestaan uit berk en meidoorn. De grootste konsentratie's kwamen voor rond de Oranjekom en de verdeelvijver, in het Panneland en het Zegveld, in iets mindere mate in het Eendenvlak, de Houtpoort, het Ezelenvlak en rond Schuilrust. In 1962 telden we 60 broedparen (dit was aan de lage kant). In 1970 telden we echter 143 broedparen terwijl het juiste aantal nog wel iets hoger zal liggen, naar schatting 150-160 paar.

De Gekraagde Roodstaart

is altijd al goed vertegenwoordigd geweest, in 1962 was de uitkomst van een globale inventarisatie 90 paar. Nu we de Gekraagde Roodstaart in 1970 zo goed mogelijk geïnventariseerd hebben, bleek dat er meer broedparen aanwezig waren dan verwacht werd. Wat de dichtheid van de bezetting betreft bleek dat één terrein er echt uitspringt. Dit is het terrein dat omgeven wordt door het Sprenkel- en Nieuwkanaal, de Lindenbergweg en het noordelijke gedeelte van het Oosterkanaal en de Oostelijke grens van de AW duinen. Dit terrein is ± 375 ha. groot en herbergt minimaal 80 paar Roodstaarten, wat neerkomt op 0,21 paar per ha. Dan is er nog een terrein van ± 400 ha. dat omgeven wordt door het N.O.-kanaal, Barnaartkanaal, Zwartevelde- en Sprenkelkanaal. Hier broeden 28 paar Roodstaartjes, dat is 0,07 paar per ha. Verder nog een strookje aan de westkant van het Oosterkanaal van 2.5 km. lang en ± 400 m. breed; dit is 100 ha. Hier broeden 11 paar, wat neerkomt op 0,11 paar per ha. In de overige ± 2700 ha. van de AW duinen komt de Roodstaart niet of slechts sporadisch voor, namelijk 10 paar zeer verspreid. Het totaal voor de AW duinen is minimaal 135 paar.

De Boonleeuwerik is de laatste jaren vrij stabiel. Deze leeuwerik bewoont vooral de oostelijke helft van het duin. In het bijzonder de vrij kale heuvels, begroeid met bumbgras, rendiernos en zeer lage duinroosjes. In 1969 telden we 21 paar en in 1970 17 paar, doch niet het hele duin werd geteld. Vermoedelijk broeden er ± 25 paar Boonleeuwerikken.

De Stormmeeuw

gaat ieder jaar weer iets vooruit. In 1962 kwam deze meeuw voornamelijk voor aan de rand van de toenmalige Zilvermeeuwenkolonie. Toen de Zilvermeeuwen echter uitgeroeid waren verspreidden zij zich door het gehele duin. Een enkel paartje broedde in het binnenduin, zelfs nog aan de oostzijde van het Oosterkanaal en bij het Vogelenveld. Hier vonden wij er ook eenmaal één in een grove den ± 5 m. hoog. De laatste jaren broeden zij

voornamelijk in het 2e en 3e infiltratiegebied en langs het Kromme-Schusterkanaal. Hier treedt ook duidelijk kolonievorming op. In 1962 telden we 10 paar en in 1970 45-47 paar Stormmeeuwen.

De Rietgors

is ook een soort die flink in aantal toeneemt. De eerste jaren alleen in het 1e infiltratiegebied. Daarna ook in het Renbaan-, Groot Sprengel-, Midden-, Zwarte- en Witteveld. De soort vestigde zich in 1962 voor het eerst met 1 paar in het 1e infiltratiegebied. In 1970 telden we 46 paar Rietgorzen en waarschijnlijk is de stand nog wel iets hoger.

De Zilvermeeuw

broedde dit jaar voor het eerst weer met een redelijk aantal. Dat de soort vooruitgaat is waarschijnlijk te danken aan het feit dat er niet meer op geschoten mag worden en ook de eieren niet meer mogen worden geraapt. Een enkele jachtopzichter zondigt hier nog wel eens tegen maar de meesten houden zich er wel aan. In 1970 broedden 10 paar Zilvermeeuwen; twee nesten werden waarschijnlijk uitgehaald.

De Holenduif stelden we niet meer als broedvogel vast.

H.Vader
Duvenvoordestr.5
Haarlem.